

บทคัดย่อสำหรับงานมหกรรมคุณภาพ 2565

- 1. ชื่อผลงาน** การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการพยาบาลพื้นฐาน 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังและการปฏิบัติและการทำงานเป็นทีม ของผู้เรียนในสถานการณ์โควิด-19โรงเรียนสุนาร์ักษ์ กรมแพทย์ทหารบก
- 2. คำสำคัญ:** การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง, การปฏิบัติ, การทำงานเป็นทีม, สถานการณ์โควิด-19
- 3. สรุปผลงานโดยย่อ:** จุดเน้นของผลงาน ได้ปรับปรุงวิธีการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง โดยให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาก่อนการเรียนและนำเสนอผลงาน ที่ได้ศึกษามาก่อนผ่านกระบวนการกลุ่ม โดยให้อิสระในการเลือกการนำเสนอ การแบ่งกลุ่มผู้เรียนจะแบ่งเป็น 4 กลุ่ม โดยแต่ละผู้เรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อจะได้ให้คนเก่ง ปานกลางช่วยเหลือคนเรียนอ่อน และเพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติกรพยาบาล ในบางเรื่องที่ต้องประเมินด้วยการฝึกปฏิบัติ จึงให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติกับหุ่นจำลอง และผู้ป่วยสมมติ และปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคโควิด-19
- 4. หน่วยงานของเจ้าของผลงาน** กองการศึกษา โรงเรียนสุนาร์ักษ์ กรมแพทย์ทหารบก
- 5. ชื่อเจ้าของผลงาน** พ.อ.หญิง นภัศรณ วังซ์จาด
สมาชิกในทีม พ.ท.หญิงทัชชา ภูเจริญ พ.ต.หญิง ธนยพันธ์ ภิรมย์เจียว พ.ต.หญิง มณฑิรา กริชฐาทิพย์
พ.ต.หญิง ชนกนาฏ อาชาวงศ์ จ.ส.อ.สุदारตน์ วรณกิจ และ ส.อ. อธิพิล สุตกราน
- 6. ปัญหาและสาเหตุ** 1) ผลทดสอบก่อนเรียนมีผู้เรียนแตกต่างกันมาก และผลการเรียนในวิชาอื่นมีผู้เรียนที่คะแนนสูง 10 อันดับแรก และผู้เรียน 10 อันดับสุดท้ายที่ต้องสังเกตและต้องช่วยสอนเพิ่มเติมหรือ ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้อไปพร้อมกับเพื่อน 2) เวลาในการเรียนรู้น้อย เมื่อเทียบกับเรื่องที่ต้องเรียนมี 8 เรื่อง ทำให้ต้องให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากตำรา และสื่อการสอน เอกสารประกอบการสอน ก่อนชั่วโมงที่มีการเรียนรู้โดยอาจารย์ผู้สอน โดยจะส่งเนื้อหาให้ผู้เรียนศึกษาก่อน ช่วงเวลา 18.00-20.00 และ ชมวิดีโอทัศน์ ในการปฏิบัติก่อนทำการเรียนในแต่ละเรื่องของวิชาการพยาบาลพื้นฐาน 2 3) และจากการสังเกต (ผ่านระบบZoom) จากที่ผู้เรียนศึกษาเนื้อหามาก่อนมีทั้งผู้ที่สนใจ และไม่สนใจ เพื่อให้เป็นการตรวจสอบ ความเข้าใจของผู้เรียน จึงได้ปรับปรุงวิธีการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังมาใช้ ให้ผู้เรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนเข้าใจก่อนอาจารย์ทำการสอน3) ในสถานการณ์โรคโควิด-19 ในปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของโรค โควิด-19 จึงมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ทั้งในห้องเรียนและแบบออนไลน์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนผู้เรียน เป็นนักเรียนนายสิบทหารบกที่เป็นนักเรียนประจำ จึงทำมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่เฉพาะ (Bubble and Seal) ในช่วงสถานการณ์เข้มงวดรุนแรงจะงดลา แต่ช่วงที่มีการจัดการเรียนการสอนเป็นช่วงที่สถานการณ์คลี่คลายลงมีการกักตัว 10 วัน ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านเป็นโรคประจำถิ่น มาตรการควบคุมโรคในพื้นที่เฉพาะ (Bubble and Seal) จึงไม่วิกฤติมาก สามารถให้ผู้เรียนลากลับบ้านในวันเสาร์ และอาทิตย์ แต่เมื่อกลับจากลากลับบ้าน ผู้เรียน จะต้องทำการตรวจ ATK ในวันที่ 0, 3 วัน และเข้มงวด DMHTT โดยจะต้องแยกห้องเรียนเป็น 2 ห้อง และให้มีการสอนออนไลน์ในช่วง 3 วันให้ผู้เรียนต้องเฝ้าระวังสังเกตอาการและทำการตรวจ ATK ในวันที่ 0, 3 เพื่อสังเกตอาการและจะทำการสอนผ่านระบบZoom (ZOOM)ผู้วิจัยจึงมีการปรับวิชาที่สอน เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำการเรียนการสอนผ่านระบบZoom เพื่อเป็นมาตรการป้องกัน

และไม่เกิดการระบาดเป็นกลุ่มใหม่ของผู้ป่วยโควิด-19 เมื่อทำการตามมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่เฉพาะ (Bubble and Seal)แล้วจึงจัดให้มีการเรียนการสอนปกติ และจัดให้มีการปฏิบัติหัตถการ

7. เป้าหมายและวัตถุประสงค์

(1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพยาบาลพื้นฐาน 2 หลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังและการปฏิบัติ ของผู้เรียน ในสถานการณ์โควิด-19(2) เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังและการปฏิบัติของผู้เรียน ในสถานการณ์โควิด-19(3) หลังจัดการเรียนการสอน ครูอาจารย์และผู้เรียน ไม่ติดเชื้อโรคโควิด-19 และไม่เกิดการระบาดเป็นกลุ่มใหม่

8. กิจกรรมการพัฒนา

การดำเนินการแก้ปัญหา จากปัญหาที่พบจึงมีแนวคิดที่จัดการเรียนการสอนเชิงรุกแบบรวมพลัง โดยวิธีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย 3-5 คน โดยแต่ละผู้เรียน เก่ง ปานกลาง อ่อนให้มีกิจกรรมร่วมกัน และช่วยกันทำงาน และเนื่องจากผู้เรียนมีจำนวนมาก จำนวน 145 คน จึงเลือกเรื่องที่ทำให้ผู้เรียนต้องทำการทบทวน ให้เข้าใจก่อนทำการปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น 4 เรื่อง/4 กลุ่มใหญ่ และในกลุ่มใหญ่ ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มย่อย 3-5 คนในการแบ่งงานกัน โดยให้อิสระในการคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม และเลือกกิจกรรมที่ผู้เรียนถนัด เช่น คำนวณข้อมูล เป็นผู้ทำสื่อการสอน เป็นผู้แสดง ออกแบบการสอนเป็นแบบผังความคิด (mind map) แสดงบทบาทสมมติ นำเสนอการปฏิบัติเป็น วิดีทัศน์ เป็นผู้นำเสนอ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจ ก่อนที่ผู้สอนจะทำการสอนแนะนำในส่วนที่ผู้เรียน ยังเข้าใจขาดตกบกพร่องไป และจึงจัดการปฏิบัติหัตถการเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้จริงบนหอผู้ป่วย จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถทำงานเป็นทีมได้

การดำเนินการ เพื่อไม่ให้เกิดคลัสเตอร์ของโรคติดต่อโควิด-19ส่วนที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาสถานการณ์โควิด-19 โดยวิธีการปรับปรุงพัฒนาห้องเรียน ส่วนที่เกี่ยวข้องของกองพันนักเรียนนายสิบ กรมนักเรียน โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก จึงได้นำเข้าที่ประชุม เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทราบปัญหา เรื่องผู้เรียนต้องทำการตรวจ ATK เมื่อกลับจากลากลับบ้าน และต้องดำเนินการตามมาตรการ DMHTT เว้นระยะห่าง 1-2 เมตร ระหว่างผู้เรียน ผู้บังคับบัญชาจึงมอบหมายให้ ผู้บังคับกองพันนักเรียนนายสิบกรมนักเรียน โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาห้องเรียน จึงมีการจัดห้องเรียนให้เว้นระยะห่างระหว่างผู้เรียน และจัดห้องเรียนเพิ่มอีก 1 ห้อง และจัดห้องเรียนให้พร้อมมีการเรียนการสอนแบบถ่ายทอดสดออนไลน์ ผ่านระบบซูม(ZOOM) ระหว่างห้องเรียน 1 และ 2 และระหว่างครูผู้สอน ในห้องที่ผู้เรียนต้องทำการเฝ้าระวังสังเกตอาการ 3 วัน

ระยะเวลาการดำเนินการ 2 พฤษภาคม – 14 สิงหาคม 2565

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนนายสิบทหารบก 1 ปี 6 เดือน เหล่าทหารแพทย์ รุ่นที่ 25 โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบกจำนวน 145 นาย

จัดการเรียนการสอน ที่กองพันนักเรียนนายสิบทหารบก กรมนักเรียน โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก จ.ลพบุรี

9. การประเมินผลและผลลัพธ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพยาบาลพื้นฐาน 2 หลังสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังและการปฏิบัติ ในสถานการณ์โควิด-19อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีค่า $t = 24.78$ และ $Sig = .00$ 2) ผู้เรียนมีการทำงานเป็นทีม หลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังและ

การปฏิบัติของผู้เรียนในสถานการณ์โควิด-19 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.67 และ S.D. = 0.55)3) หลังจัดการเรียนการสอน ครูอาจารย์และผู้เรียน ไม่ติดเชื้อโรคโควิด-19 และไม่เกิดการระบาดเป็นกลุ่มใหม่

10. บทเรียนที่ได้รับ

1) ปัญหาที่พบระหว่างดำเนินการ เนื่องจากมีผู้เรียนที่เป็นกลุ่มติดเชื่อ และกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ในห้องที่มีการฝึกปฏิบัติ จึงต้องวางแผนสำหรับอุปกรณ์สำหรับกลุ่มผู้ติดเชื่อ สำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงให้ฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่มสุดท้าย และไม่ให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องออกนอกห้อง เน้นมาตรการ DMHTT อย่างเคร่งครัด

2) การมีการปรับรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และผู้เรียน มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความสำคัญ ผู้สอนควรเก็บข้อมูลผู้เรียน และนำมาทำการวิจัยในชั้นเรียน หรือ วิจัย R2R เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน

3) สิ่งที่ทำแตกต่างไปจากเดิม คือการนำรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังมาใช้ และให้ผู้เรียนได้นำเสนอสิ่งที่ผู้เรียนได้ศึกษาและค้นคว้า ก่อนมีการเรียนรู้จากอาจารย์ผู้สอน

11. การติดต่อกับผู้รับผิดชอบ พ.อ.หญิง นภัสภรณ์ วงษ์จาด ที่อยู่ 8/2 โรงเรียนเสนาณรงค์ กรมแพทย์ทหารบก กรุงเทพฯ เบอร์โทรศัพท์ 0635926598 E-mail tuang5555@gmail.com